

เจดีย์สุดล้ำ...ที่วัดเจ็ดลิน

อีกไม่กี่วันข้างหน้าในเดือนเมษายน ก็จะเป็นอีกครั้งหนึ่ง ที่พวกเราชาวเชียงใหม่ จะได้ร่วมกันสืบสานประเพณีที่ขึ้นชื่อของบ้านเรานั่นคืองานบ่าเวณีปีใหม่เมือง กิลมชมเวียงฉบับนี้เลยขอถือโอกาสที่จะล่วงหน้ากล่าวถึง "บ่าเวณีปีใหม่เมือง" ก่อนใคร แต่เป็นอีกมุมหนึ่งจากที่เคยเสนอเป็นตำนานแห่งความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาของชาวล้านนา ที่มักจะทำบุญในวันขึ้นปีใหม่เป็นประเพณีที่ปฏิบัติกันในวันแรกของปี

วันมหาสงกรานต์ทางเหนือเรียก "สังขารล่อง" ต่อด้วยวันเนาทางเหนือเรียก "วันเนา" และวันเฉลิมศกทางเหนือเรียกวัน "พญาวัน" การไปทำบุญที่วัดในเช้าของวันพญาวันชาวบ้านจะนำดอกไม้ไปปักที่เจดีย์ทราย พอถึงตอนสายจะมีการถวายองค์พระเจดีย์ทรายแต่พระสงฆ์ซึ่งชาวบ้านจะมาร่วมพิธีกันอย่างพร้อมเพรียง ชาวล้านนาจะชนทรายเข้าวัดในวันเนาโดยมีความเชื่อว่าเป็นปีที่ผ่านมาได้เข้ามาในวัดทรายอาจจะติดเท้า หรือรองเท้าไป จึงนำทรายมาคืน และทางวัดจะได้ใช้ทรายในการก่อสร้างต่อไป จึงเป็นประเพณีสืบมาในสมัยก่อนต้องไปตักทราย ตามแม่น้ำใกล้วัดมา เพื่อสร้างเป็นเจดีย์ทรายโดยชาวล้านนานิยมนำดอกไม้ไปปักเจดีย์ทราย ซึ่งคงที่พบเห็นมักเป็นตุ่งที่มีลักษณะเป็นพู่ระย้าที่เรียก "ตุ่งไล่หนู" หรือตุ่งที่มีรูปสัตว์วันกษัตริย์ที่เรียกว่า "ตุ่งตัวเบ้ง" ตุ่งดังกล่าวมักแขวนติดกิ้งไม้ไผ่หรือก้านเชือก (เต่าร้าง)

เจดีย์ทรายที่สูงที่สุด หรือ "เจดีย์สุดล้ำ" ซึ่งหมายถึง เจดีย์ที่สูงมากสุดช่วงของลำไม้ไผ่ ที่วัดเจ็ดลิน หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า วัดหนองจรีน เป็นเจดีย์ทรายที่สูงที่สุดตั้งอยู่บนพระปกเกล้า อ.เมือง จ.เชียงใหม่ สร้างขึ้นก่อนปีพุทธศักราช ๒๐๐๐ ภายในวัดมีหนองน้ำขนาดใหญ่อยู่ด้านหลัง ปัจจุบันยังมีสภาพที่สมบูรณ์อยู่ตามประวัติกล่าวว่าในอดีต กษัตริย์ในราชวงศ์มังรายพระองค์ใด ก่อนจะขึ้นเสวยราชย์จะต้องไปทรงผ้าชุดขาว (นุ่งขาวห่มขาว) ณ วัดผ้าขาว ก่อน จากนั้นจะเสด็จไปสละเดาเคราะห์ ณ วัดหมื่นตุม และจะเสด็จไปประกอบพิธีสงฆ์ที่พุททากิเชก ณ หนองน้ำวัดเจ็ดลิน ในการประกอบพิธีราชาภิเษกนั้น จะทำรางน้ำ หรือที่ทางเหนือเรียกว่า "ลิน" ทำด้วยคำไว้ 7 ลิน แล้วนำน้ำพุททากิเชกใส่สุวรรณหอยสังข์ หล่อลงรางลินทำด้วยคำทั้ง 7 เพื่อทรงพระวรกายจากนั้น จึงเปลี่ยนเครื่องทรงกษัตริย์ขึ้นเสวยราชย์ต่อไป

มาเยือนเชียงใหม่ในช่วงสงกรานต์ที่กำลังจะมาถึงนี้ ขอเชิญชวนสืบทอดประเพณีชนทรายเข้าวัด โดยนำดอกไม้ไปปักเจดีย์สุดล้ำ ที่วัดเจ็ดลินหรือวัดใกล้บ้าน นอกจากบังเกิดนิสงค์แล้ว ยังเป็นความภาคภูมิใจที่ได้สืบทอดประเพณีปีใหม่ดั้งเดิมของชาวล้านนา

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่
สำนักงานท่องเที่ยวและวัฒนธรรมเชียงใหม่